

EM 2016/39-2

Michael Rosing

19 November 2016

**Demokraatit inassuteqaatiminut ilanngullugu ikinnerussuteqartut oqaaseqaataannik
imaattumik saqqummiussaqarput:**

Tunngaviusumik inatsit naalagaaffinni namminersortuni tamani inatsisinut tamanut toqqammaviuvoq. Taamaammat tunngaviusumik inatsisip taamaattup innuttaasunit tamanit toqqammavagineqarsinnaanissaa oqallisigineqarnissaalu pingaarutilerujussuuvoq. Tamanna Demokraatit paasinnittarnerat malillugu ima isumaqarpoq, tassa isumalioqatigiisitamik pilersitsiniarnermut, minnerunngitsumillu taassuma suliassanik inuttalersugaaneranillu aalajangiiniarnerni Inatsisartut akuersissuteqartuusariaqarput. Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut oqartussaaqataanerup aqqani suliamik ingerlatsinissaq imminiissallugu toqqarpaat, imalaalinnarlillu maannakkut Naalakkersuisuusut suliassanik taakkuninnga marlunnik isumaginninnissaannut piginnaatitaaffiliillutik, tamanna ataatsimiititaliamik sulinasuartussamik isiginnartutut suliap ingerlanneqarneranik malinnaatitsiinnarluni. Demokraatit suliamik ingerlatseriaaseq pillugu kiisalu oqartussaaqataaneq pillugu paasinneriaatsimut ersersinneqartumut assorsuaq isumaliorntoqartitsippu. Innuttaasut tamarmik suliamut peqataatinneqartariaqarput. Ataatsimiititaliat ataatsimiinneri matoqqasuuppata, isumalioqatigiisitamullu ilaasortassanik toqqaanissamut Naalakkersuisut kisimik piginnaatinneqarpata, qanoq ilillutik innutaasut suliamut peqataatinneqarsinnaappat? Isumalioqatigiisitap sulinermini toqqammavigisinnaasaanik taassuma suliassai pillugit suli aalajangersaasoqanngilaq. Isumalioqatigiisitap suliassasa aalajangersarneqarnerat tassaavoq isumalioqatigiisitap sulinerani malitassaq taamaammallu Inatsisartunit suliarineqartariaqartoq akuerineqarlunilu.

Isumatusaartumik eqqarsarneq tikkuussivoq namminiilivinneq, aningaasaqarnikkut toqqammavissaq iluarsiivigineqarsimangippat piviusorsiornerunngitsoq kissaatiginaranilu, Danmarkimiit tapiissutisianut taartaasinnaasunik Kalaallit Nunaata, isertitaqaataasunik pilersitsinikkut allanik isertitaqalersinnaaneranut suli ukiut amerlasuut ingerlasussaapput. Tamanna nunani allani ilinniariartoqarsinnaaneranut, peqqinnissaqarfip inuttalersugaaneranut il.il. aningaasaqarnikkut allanik toqqammavissaqarnissap saniatigut. Soorlutaaq tikkuarumagipput akisussaaffit amerlasuut tigunikuuagut, tassani ilaatigut isumaginnittoqarfik, tassanilu nassuerutigisariaqarparput innuttaasut kiffartuunneqarnerat isornaatilerujussuummat.

Taamaammat namminiilivinnissaq uaneerarsuarmiinngimmat taamaammallu isumalioqatigiisitamik taassuminnga pilersitsinissaq nukingernannngimmat isumaqarpugut aqqut eqqortoq tassaasariaqartoq ataatsimiititaliamik sulinasuartussamik, isumalioqatigiisitap suliassanik katitigaaneranillu sinaakkusiisunik siunnersuuteqartussamik pilersitsineq. Taamaattoqareerpat Inatsisartut

tamarmiusut apeqqut pillugu suliariinnissallutik. Tamatuma suliap, partiinit allanit aamma kissaatigineqartutut, ammasumik ingerlanneqarnissa isumannaarsinnaassammagu.

Manna isumalioqatigiisitap qanoq ilusilerneqarnissa pillugu pituttuisumik inassuteqarnissamut periarfissaq kingulliummat, sammisaq pingaartoq una pillugu piumasaqaat, piffissami sivikitsumi periarfissiissutaasumi eqqaasarput saqqummiutissavarput.

Innuttaasut tamarmik peqataatinneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Tassa naalagaaffimmi nutaami pisinnaasumi ikinnerussuteqartut tamarmik, pisinnaatitaaffigisami attatiinnarneqarnissaannut isumannaareqataassapput. Assersuutigalugu oqaatsitigut tunumi Qaanaamilu ikinnerussuteqartoqarpoq, soorluttaaq kalaaleqateqartugut danskisut oqaluttunik – kiisalu nunanit allanit nunasisoqarluni, tamarmik suliap ingerlanneqarneranut namminneq oqaatsitik atorlugit peqataanissamut periarfissinneqartussat. Meerartaqarpugut inuuusuttortaqlatalu tunngaviusumik inatsimmik allanneqartumik tunngaveqarlutik inuuusussanik. Innuttaaqateqarpugut ilinniagaqassutsikkut assigiinngitsorujussuarmik inisisimasunik, tamarmik tunngaviusumik inatsisip ilusilerneqaqqissaarnerata nassatarisai pillugit ilisimatinneqartussat.

Suliniqatigiiffeqarpoq soorlu inuit pisinnaatitaaffii pillugit 20. november 2016 suliniuteqartunik, Transparency Greenland, Ombudsmandit, ilisimatusartut allallu, taakku peqataatinneqarnerat isumarput malillugu pisarialerujussuovoq Tamatuma saniatigut ullumikkut Kalaallit Nunaanni kia ilumut kalaaliunera inatsisitigut aalajangersarneqanngilaq. Taamaammat pingaarutilerujussuovoq ullumikkut nunami najugaqartut kalaallisullu imminnut nalilertut tamarmik suliamut tassunga kinaagaluarrunilluunniit sumilu najugaqaraluarunik akuunissaminut periarfissinneqarnerat.

Erseqqissaatigiumavarput innuttaasut akuutinniarneqaraangata periutsit amerlasuutigut malinneqartartut amigaateqartarmata. Naalakkersuisut innuttaasunik ataatsimiisitsigaangata takkuttartut amerlanertigut tassaasarput "partiip sakkutuui". Taamaammat pingaarutilerujussuovoq akuutitsinermut tunngatillugu periutsimik innutaasunut tamanut akoorusulersitsisumik nassaarnissaq.

Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaata innutaasullu isummerfigisussaavaat, Naalagaaffiit Peqatigiit inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisutaannut - meeqqat pillugit isunmaqatigiisutaannut, kiisalu isumaqatigiissutinut ilaasortaaffigissallugillu isumaqatigiissutinut allanut amerlasuunut peqataanissarput kissaatigineripput, minnerunngitsumillu sorliit ingerlatiinnarsinnaanissaat uagutsinnut ajornannginnersoq paassisallugu.

Naalagaaffik imminut akisussaaffigisoq qanoq ittoq kissaatiginerlutigu sukumiisumik qulaajarniarlugu isumalioqatigiisitap suliassaminik aallartitsinnginnerani apeqqutit amerlasuut qulaajagassaapput. Tamakku tasssaapput aningaasaqarnermut, naalakkersuinermut, inatsisilerinermut kiisalu isumalioqatigiisitap suliassaata sinaakkutissaanut, kikkut tassani peqataanissaannik kikkut aalajangiisussaanerat, taakkulu sunik piumasaqaatitaqarnissaat pillugu apeqqutit. Taamaammat Demokraatit suliap nukingiunneqarnera pillugu akerliliisariaqarpoq,

isumaqaratta oqartussaaqataanerup aqqani naalagaaffiup nutaassap aallarnisarnissaanut toqqammavissaq kukkusuulluinnartoq.

Suliassat siunnersuummi uani annikitsuararsuarmik nassuaatigineqarpoq, taamaammat akuerseqataassanngilagut.